

Usługi dostępu do informacji o rachunku

Co musisz wiedzieć o AIS?

Czym jest usługa AIS (Account Information Service)?

Dyrektywa PSD2 wprowadziła dwie nowe usługi płatnicze oparte o dostęp do rachunku prowadzonego przez inny podmiot. Jedną z nich jest właśnie **usługa dostępu do informacji o rachunku, czyli AIS**. Polega ona na uzyskaniu informacji zawartych na rachunku bankowym (płatniczym) użytkownika.

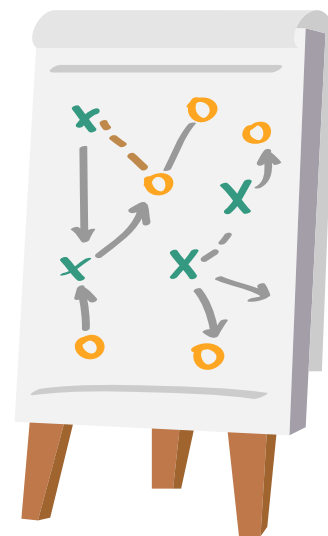
Upraszczając: w ramach AIS dostawca tej usługi może **uzyskać historię transakcji wykonywanych przy użyciu rachunku** i ustalić np. jakiego rodzaju zobowiązania finansowe posiada użytkownik.

Co istotne – dostawca usługi **AIS nie może zlecić transakcji płatniczej** (np. przelewu) z rachunku do którego ma dostęp. Z założenia nie ma również dostępu do danych uwierzytelniających użytkownika w banku (np. login, hasło czy kod jednorazowy).

Do czego można wykorzystać usługi AIS?

Dostęp do informacji o rachunku bankowym można wykorzystać m.in. w ramach następujących usług:

- **scoring kredytowy**,
- weryfikowanie płynności finansowej (np. przy zawieraniu umów na usługi telekomunikacyjne czy umów najmu),
- **weryfikacja tożsamości użytkownika** (w tym ustalenie danych osobowych), np. na potrzeby zawierania umów,
- tworzenie profili użytkowników, w tym ustalanie preferencji zakupowych,
- **monitorowanie przepływu środków** na wielu rachunkach (np. w księgowości czy aplikacjach do zarządzania budżetem domowym).

Kto może być zainteresowany usługami AIS?

- firmy pożyczkowe,
- towarzystwa ubezpieczeniowe,
- platformy handlowe,
- firmy chcące zawierać umowy przez internet,
- twórcy oprogramowania dla biur rachunkowych i serwisy do wystawiania faktur.

Kto może świadczyć usługi AIS?

Instytucja płatnicza

krajowa lub unijna, której zezwolenie obejmuje usługi AIS.

AISP

dostawca świadczący wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku.

Czym jest AISP, czyli dostawca świadczący usługi dostępu do informacji o rachunku?

AISP, czyli **dostawca świadczący usługi dostępu do informacji o rachunku** to podmiot, który w imieniu użytkownika **uzyskuje dostęp do jego rachunku płatniczego** (najczęściej bankowego) w celu **pobrania historii transakcji** i jej przetworzenia. Wynikiem takiego dostępu może być np. ocena kredytowa czy zagregowana historia z kilku kont.

* Najczęściej skrótem AISP określa się dostawcę świadczącego wyłącznie usługi dostępu do informacji o rachunku i w takim też kontekście będziemy go używać. Niemniej AISPem można nazwać również krajową instytucję płatniczą, która w zakresie swej licencji posiada usługi AIS.

Co może, a czego nie może robić AISP?

Może:

- ✓ pobierać historię transakcji z rachunków bankowych,
- ✓ opracowywać scoringi i profile użytkowników,
- ✓ udzielać kredyty i pożyczki (po spełnieniu innych wymogów dla firm pożyczkowych),
- ✓ prowadzić działalność w całej UE (po uzyskaniu paszportu).

Nie może:

- ✗ świadczyć innych usług płatniczych (np. przekazów pieniężnych czy prowadzenia rachunków),
- ✗ emitować pieniądza elektronicznego,
- ✗ uzyskiwać dostępu do informacji o rachunku bez zgody użytkownika.

Wymagania względem AISP

Kapitał zakładowy

AISP nie musi posiadać funduszy własnych czy dodatkowych środków pieniężnych. W przypadku spółek z o.o. wystarczy minimalny kapitał zakładowy, tj. 5 000 zł.

Osoba zarządzająca

W przypadku AISP **nie ma konieczności, aby osoby zarządzające posiadały doświadczenie czy wykształcenie w zakresie zarządzania instytucją finansową.** Nie mniej wnioskodawca musi przedstawić dokumenty pozwalające na ustalenie tożsamości osób zarządzających oraz osób posiadających znaczny pakiet udziałów (akcji).

Polisa OC / gwarancja

AISP musi posiadać gwarancję bankową lub gwarancję ubezpieczeniową obejmującą odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w związku z wykonywaną przez niego działalnością. Tego typu zabezpieczenie jest konieczne dla ubiegania się o status AISP.

Dokumentacja

Co prawda procedura uzyskania licencji AISP jest procedurą rejestrową, jednak wraz z wnioskiem **należy złożyć w KNF niemal kompletną dokumentację wymaganą od AISP** przez ustawę o usługach płatniczych.

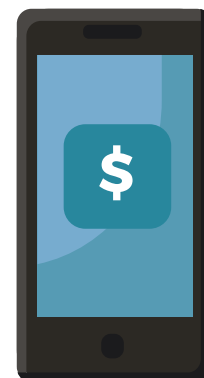
AISP oprócz polisy OC lub gwarancji bankowej musi posiadać m.in.:

- Program działalności,
- Plan finansowy,
- Sformalizowaną strukturę organizacyjną wraz z procedurami podejmowania decyzji,
- Zasady szacowania ryzyka,
- Procedury identyfikacji ryzyka,
- Zasady prowadzenia audytu wewnętrznego,
- Procedury monitorowania incydentów związanych z bezpieczeństwem oraz zarządzania incydentami,
- System komunikacji wewnętrznej,
- Procedury ochrony danych szczególnie chronionych,
- Rozwiązania zapewniające ciągłość działania,
- Strategię w zakresie bezpieczeństwa.

MIP jako AISP?

Niestety, **Mała Instytucja Płatnicza nie może świadczyć usług dostępu do informacji o rachunku**, a sam AISP nie może równolegle zostać wpisany do rejestru małych instytucji płatniczych. Usługa **AIS jest jedyną usługą płatniczą, jaką może realizować AISP**.

Nie ma jednak przeszkód, aby w przypadku posiadania statusu MIP założyć spółkę celową, która zostanie AISPem. Również AISP może posiadać udziały w spółce, która jest MIP.

Co grozi za prowadzenie działalności bez licencji?

Za świadczenie usług płatniczych bez właściwej licencji grozi **kara pieniężna do 5 000 000 zł**.

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie takiej działalności może zostać **skazana nawet na 2 lata pozbawienia wolności**.

W przypadku podejrzenia o prowadzenie działalności bez uprawnienia **Komisja Nadzoru Finansowego wpisuje taki podmiot na listę ostrzeżeń publicznych i składa zawiadomienie do właściwej prokuratury**. W praktyce wpis na listę ostrzeżeń najczęściej powoduje m.in. wypowiedzenie przez banki umów rachunku bankowego (może to skutkować też wypowiedzeniem linii kredytowych) oraz **znaczne szkody wizerunkowe i utratę klientów**.

RODO w AISP

Ochrona danych osobowych użytkowników, w tym informacji uzyskanych w oparciu o dostęp do rachunków, **jest w przypadku dostawców AIS kluczowa**. Dane przetwarzane przez AISP powinny być chronione nie tylko zgodnie z wymogami ustawy o usługach płatniczych, ale również zgodnie z RODO.

Dane przetwarzane przez AISP mogą obejmować **dane szczególnie chronione**, odnoszące się np. do stanu zdrowia, poglądów politycznych czy życia seksualnego (takie informacje mogą się bowiem znajdować np. w tytułach przelewów czy można je określić na podstawie danych odbiorców płatności). Ewentualny **wyciek tych danych może powodować daleko idące szkody** po stronie osoby, której dane dotyczą.

RODO w AISP

AISP bardzo często będzie dokonywać również **profilowania użytkowników** – to zaś podlega szczególnym regulacjom prawnym.

Procedury przetwarzania i ochrony danych osobowych przez AISP wymagają więc **szczególnego przemyślenia** i często będą zdecydowanie **bardziej rozbudowane** niż w przypadku innych podmiotów.

Dokumentacja RODO

Dokumenty wewnętrzne, które powinien posiadać AISP to między innymi:

- analiza ryzyka,
- polityki ochrony danych,
- rejestr czynności przetwarzania,
- analiza skutków przetwarzania, tzw. DPIA (w przypadku wielu AISP jej przeprowadzenie będzie niezbędne),
- rejestr powierzeń przetwarzania (jeśli przekazuje dane innym podmiotom).

Dodatkowo AISP powinien posiadać odpowiednią **politykę prywatności**, która pozwoli na spełnienie obowiązku informacyjnego.

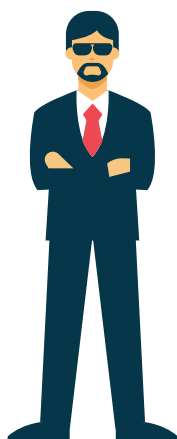

Kary za brak właściwych procedur RODO

Nieprzestrzeganie przepisów RODO może skutkować nałożeniem kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

**Do 20 000 000 EUR
lub 4% całkowitego rocznego
światowego obrotu**

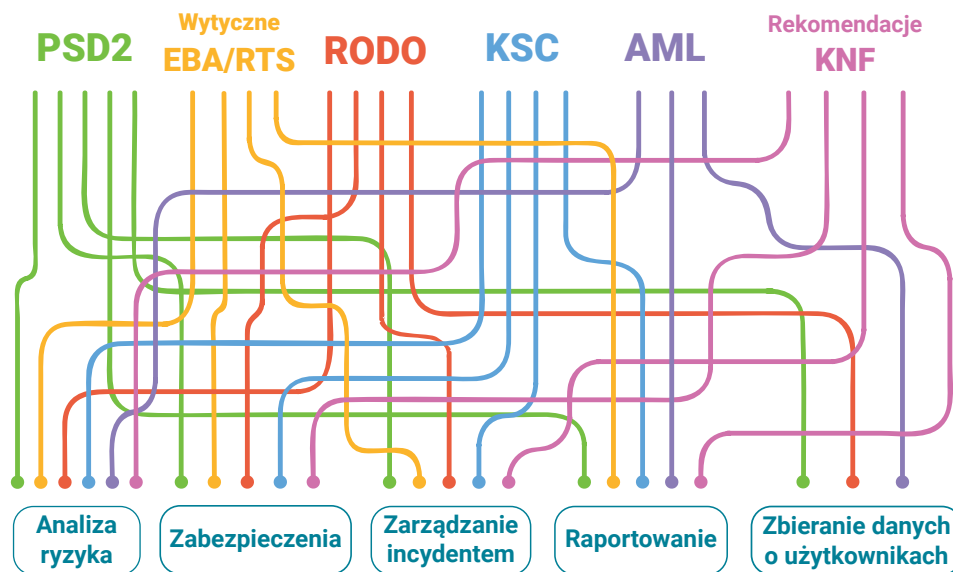
grozi między innymi za **naruszenie praw osób**, których dane są przetwarzane oraz **podstawowych zasad przetwarzania**.

**Do 10 000 000 EUR
lub 2% całkowitego rocznego
światowego obrotu**

grozi między innymi za **niedopełnienie podstawowych obowiązków administratora i podmiotu przetwarzającego**.

Z nami ogarniesz regulacyjne spaghetti!

Obsługą prawną FinTechów kieruje Tomasz Klecor

Tomasz jest ekspertem z zakresu regulacji usług płatniczych. Posiada bogate doświadczenie w prowadzeniu spraw instytucji finansowych przed KNF oraz NBP, a także brytyjskim FCA i niemieckim BaFin. Specjalizuje się również w zagadnieniach związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i bezpieczeństwem transakcji finansowych.

Jest autorem licznych publikacji dotyczących prawnych aspektów świadczenia usług płatniczych.

Skontaktuj się z Tomaszem:

✉ tomasz@legalgeek.pl

☎ +48 797 711 924

Zaufali nam:

